

Parlament České republiky kancelář předsedy Poslanecké sněmovny	
Datum: 23-07-2008	
Č.j.: 4956/08	Přílohy: 1

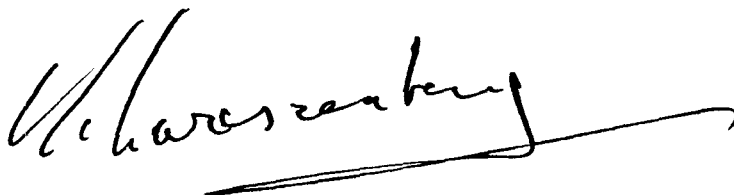
MINISTR ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
KAREL SCHWARZENBERG

V Praze dne 23. července 2008
Č.j.: 123339/2008-OBP

Vážený pane předsedo,

předkládám Vám další informaci o aktuálním vývoji jednání o zapojení ČR do projektu protiraketové obrany, kterou ke stavu dne 20. července 2008 zpracovala ministerstva zahraničních věcí a obrany, a žádám Vás o její další distribuci v rámci Poslanecké sněmovny.

S pozdravem

Přílohy: Informace o vývoji diskusí o výstavbě evropského pilíře protiraketové obrany a o případném umístění komponentu protiraketové obrany na území ČR (stav k 20. červenci 2008)

Vážený pan
Ing. Miloslav V l č e k
předseda
Poslanecká sněmovna PČR
P r a h a

Informace o vývoji diskusí o výstavbě evropského pilíře protiraketové obrany (MD) a o případném umístění komponentu MD na území ČR (stav k 20. červenci 2008)

Jednání expertních týmů ČR a USA o smlouvách k MD

Dne 8. července ministr zahraničí České republiky Karel Schwarzenberg a ministryně zahraničí Spojených států Condoleezza Rice slavnostně podepsali na Ministerstvu zahraničních věcí ČR „Dohodu mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o zřízení radarové stanice protiraketové obrany Spojených států v České republice“ (označovaná také jako „**Hlavní dohoda**“). České straně se podařilo prosadit do textu dohody většinu svých návrhů, zejména co se týče svázání systému protiraketové obrany USA s rozvíjejícími se schopnostmi protiraketové obrany NATO, návštěv radarové stanice státními činiteli třetích států, podílu ČR na velení a řízení protiraketové obrany a ochrany životního prostředí. Podepsaná dohoda musí být před ratifikací schválena Parlamentem České republiky.

Dohoda mezi ČR a USA je výsledkem několikaletého kontinuálního úsilí české zahraniční a bezpečnostní politiky o zapojení do systému protiraketové obrany USA, jež zcela odpovídá platné Bezpečnostní strategii ČR z 10. prosince 2003. Systém protiraketové obrany vnímáme jako nejúčinnější prostředek k ochraně území ČR a našich spojenců a přátel před vážnou hrozbou, kterou představuje pokračující šíření balistických raket. Vláda ČR je přesvědčena, že zřízení radarové stanice protiraketové obrany USA přispěje k mezinárodnímu míru a bezpečnosti a zlepší národní bezpečnost členů NATO, včetně České republiky a USA, jakož i dalších spojenců a přátel.

SOFA a další texty sjednávané v souvislosti s případným umístěním radarové stanice v ČR

Text „Dohody mezi ČR a USA o právním postavení ozbrojených sil USA umístěných na území ČR“ (tzv. **bilaterální SOFA**) je již téměř dojednáán s výjimkou posledního nevyřešeného bodu týkajícího se placení daní americkými dodavateli. O problematice jednala také ministryně obrany ČR Vlasta Parkanová se svým americkým protějškem Robertem Gatesem 16. července ve Washingtonu. Obě strany se shodly na tom, že týmy ČR a USA budou dál hledat východisko přijatelné pro obě strany.

Dne 9. července byla dokončena jednání k textu **Dohody mezi vládou ČR a vládou USA o spolupráci v oblasti protiraketové obrany (tzv. Framework Agreement)**. Rámcová dohoda se stane základem pro širší praktickou spolupráci s USA v oblasti protiraketové obrany, např. v oblasti průmyslu. Dohoda je obecného charakteru a předpokládá sjednání navazujících implementačních dohod, které budou upravovat konkrétní projekty vzájemné spolupráce. Do nich mohou být zapojeny další resorty, případně i soukromé subjekty. Podobný typ smlouvy má s USA uzavřen jen omezený počet partnerů, mj. Japonsko, Velká Británie či Dánsko.

Dalšími smluvními texty sjednávány v souvislosti s umístěním radarové stanice Spojených států v České republice jsou:

- **Prováděcí smlouva mezi vládou České republiky a vládou Spojených států amerických o průmyslové bezpečnosti** (jedná se o prováděcí ujednání k Dohodě mezi vládou České republiky a vládou Spojených států amerických o opatřeních k ochraně utajovaných vojenských informací podepsané dne 19. září 1995 – GSOMIA),

- **Dohoda mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Spojených států amerických týkající se výzkumných, vývojových, testovacích a vyhodnocovacích projektů** (expertní jednání o textu smlouvy budou zahájena na konci července, dohoda by měla vytvořit právní rámec pro spolupráci v obranném výzkumu, vývoji a testování),
- **Dohoda mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vzájemném pořizování materiálu a služeb pro účely obrany** (k dohodě probíhá sondáž na expertní úrovni).

V souvislosti se zapojením do projektu protiraketové obrany USA byl rovněž ustaven **strategický dialog** mezi ČR a USA. Obsahem tohoto dialogu jsou konzultace o záležitostech mezinárodní bezpečnosti, včetně hrozeb raketového útoku a mezinárodního terorismu, které by mohly mít vliv na územní celistvost, politickou nezávislost, bezpečnost a obranyschopnost České republiky nebo Spojených států.

Návštěva ministryně zahraničí USA v České republice

Dne 8. července navštívila Českou republiku ministryně zahraničí USA Condoleezza Rice v doprovodu nám. ministryně pro kontrolu zbrojení a mezinárodní bezpečnosti Johna Rooda, nám. pro evropské a euroasijské záležitosti Daniela Frieda a ředitele Agentury pro protiraketovou obranu gen. Henryho Oberinga. Hlavním cílem návštěvy byl podpis „Dohody mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o zřízení radarové stanice protiraketové obrany Spojených států v České republice“. Na téma protiraketové obrany jednala ministryně s předsedou vlády Mirkem Topolánkem, ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem a se zástupci politických stran České republiky.

Jednání se soustředila zejména na nadcházející proces ratifikace v českém parlamentu, postoj demokratů v Kongresu USA, postoj budoucího prezidenta Spojených států k problematice protiraketové obrany, či alianční dimenzi projektu protiraketové obrany.

K otázce postoje příští administrativy Condoleezza Rice uvedla, že oba kandidáti vnímají hrozby podobným způsobem, a vyjádřila přesvědčení, že budoucí prezident Spojených států se k systému protiraketové obrany vzhledem k jeho účinným obranným schopnostem postaví kladně. Současné pochyby některých demokratických představitelů Kongresu vyplývají z toho, že demokraté již řadu let nebyli u moci a nevnímají dostatečně posun, ke kterému v některých otázkách došlo. Ministryně Rice nicméně vyjádřila své přesvědčení, že po deklaraci bukurešťského summitu NATO již není cesty zpět. Demokratická strana je obecně NATO velmi nakloněna. Ministryně rovněž během svých jednání zdůraznila, že projekt MD je velkou příležitostí pro výzkumná pracoviště v soukromém i univerzitním sektoru.

Na význam závěrů bukurešťského summitu v otázce MD upozornil při jednání gen. Obering. USA očekávají na summitu NATO v roce 2009 finalizaci politického rozhodnutí o protiraketové obraně v rámci Aliance. Gen. Obering dále poukázal na přínos radaru i bez spojení s plánovanými protiraketami v Polsku vzhledem k jeho schopnostem posílit výkonnost již existujících prvků americké protiraketové obrany. Delegation USA nicméně potvrdila záměr pokračovat v jednání s polskou stranou, případně dalšími partnery, kteří o spolupráci projeví zájem.

Gen. Obering v rámci separátního programu jednal s ministryní obrany Vlastou Parkanovou a v doprovodu náčelníka generálního štábu gen. Vlastimila Picka navštívil VÚ Brdy, kde diskutoval se starosty a členy zastupitelstev okolních měst a obcí.

Návštěva ministryně obrany ČR v USA

Ve dnech 16. až 20. července se uskutečnila **pracovní návštěva ministryně obrany České republiky Vlasty Parkanové ve Spojených státech**. Ministryně se ve Washingtonu sešla se svým protějškem, ministrem obrany USA Robertem Gatesem. Ministr obrany během jednání vyjádřil přesvědčení, že budoucí administrativa, ať již demokratická či republikánská, bude mít nadále zájem na rozvoji protiraketové obrany.

Ministryně dále v rámci svého programu jednala v sídle Agentury protiraketové obrany USA, navštívila její velitelství v Colorado Springs a základnu protiraketové obrany ve Fort Greely na Aljašce.

Aktuální vývoj polsko-amerických jednání

Ve dnech 30. června - 1. července hlavní polský vyjednaváč a náměstek ministra zahraničí Witold Waszczykowski ve Washingtonu vedl další kolo bilaterálních jednání. Během jednání byla **dosažena předběžná dohoda o podmínkách pro umístění základny v Polsku**. PL navíc dostalo „poslední nabídku“ týkající se americké vojenské pomoci. Nám. Waszczykowski dodatečně potvrdil, že tím bylo hlavní jednání ukončeno. Následně byla zahájena **jednání o obecnější politické deklaraci**, kde rozhodnutí náleží premiérovi Donaldu Tuskovi a ministroví zahraničí Radoslawu Sikorskému.

Jak ministři zahraničí a obrany, tak premiér Tusk po telefonátu s viceprezidentem Richardem Cheneyem dne 3. července, vyjádřili trvající nespokojenost s nabídkou USA. Nad jejím obsahem 7. července diskutovali ve Washingtonu ministři zahraničí PL a USA. V případě, že USA přistoupí na aktuální požadavky polské strany, tj. stálou dislokaci jedné baterie Patriot v okolí základny a posílené bezpečnostní garance ve formě písemného závazku USA, že v případě ohrožení poskytnou Polsku vojenskou ochranu, mohla by být jednání podle slov polského premiéra i ministra zahraničí dokončena ještě v červenci.

Do procesu negociací se zároveň zapojil prezident Lech Kaczyński vysláním svých spolupracovníků na jednání do Washingtonu. Prezident považuje perspektivu vzniku US základny v PL za historickou příležitost, která se již nemusí opakovat.

Na přelomu června a července při setkání s ministry obrany R. Gatesem a C. Riceovou ve Washingtonu **litevský premiér Gediminas Kirkilas** oficiálně potvrdil, že v případě neúspěchu negociací US- PL je Litva připravena nabídnout své území k instalaci protiraket amerického systému.

Jednání v NATO

V orgánech NATO pokračuje práce zadaná summitem NATO v Bukurešti týkající se předložení opcí vřezahnující protiraketové architektury rozšřirující pokrytí evropským pilřem protiraketové obrany USA na celé území NATO. Pracuje se nejen na technických, ale také politických, vojenských a finančních aspektech těchto opcí. Dne 10. července se uskutečnilo další zasedání klíčové Výkonné pracovní skupiny ve formátu posíleném o zástupce ústředí (EWG(R)), které opět potvrdilo, že NATO rozpracovává pouze opce zahrnující evropský pilř protiraketové obrany USA. Česká republika, USA a Polsko na zasedání již tradičně

informovaly spojence o stavu bilaterálních jednání, ČR pak především o podpisu Hlavní dohody ministry zahraničí ČR a USA v Praze dne 8. července.

Česko-ruské konzultace

10. července 2008 přijal na Ministerstvu obrany ředitel sekce obranné politiky a strategie Ivan Dvořák gen. Jevgenije Nikolajeviče Bužinského, náčelníka sekce mezinárodní spolupráce Ministerstva obrany Ruské federace. jednání se uskutečnilo při příležitosti účasti gen. Bužinského na 5. mezinárodní konferenci k protiraketové obraně, pořádané společností AAAF v Praze.

Obě strany si vyměnily názory ve věci systému protiraketové obrany. Ruská strana potvrdila dosavadní postoj k umístění evropského pilíře protiraketové obrany USA a nesouhlas s opatřeními na transparentnost a posílení důvěry v takové podobě, jaké jsou dnes Ruské federaci nabízeny. Gen. Bužinský nicméně zmínil připravenost RF k dalším jednáním. Česká strana v rámci jednání jednoznačně potvrdila zájem na pokračování dialogu s Ruskou federací, nicméně vyjádřila znepokojení nad trvalou nepřiměřenou rétorikou Ruské federace vůči České republice. Rovněž tak česká strana upozornila, že některé ruské projevy a formy jejich prezentace jsou v ČR vnímány jako zásah do vnitropolitických záležitostí České republiky.

Mezinárodní konference k protiraketové obraně

Ve dnech 8.-11. července se v Praze uskutečnil 5. ročník expertní mezinárodní konference k protiraketové obraně nazvané „*Challenges in Europe*“. Konference je organizována francouzským průmyslovým konsorciem AAAF, sdružujícím firmy a vědecké instituce z oboru obrany, letectví a kosmonautiky. Představuje významnou platformou pro prezentaci firem zapojených do budování protiraketové obrany a navázání obchodních kontaktů. Možnosti vědeckých a výzkumných institucí na konferenci letos prezentovali i čeští zástupci.

Konferenci oficiálně zahájil předseda vlády Mirek Topolánek. Jako hlavní hosté vystoupili ředitel Agentury pro protiraketovou obranu gen. Henry Obering a náměstek generálního tajemníka NATO Peter Flory. Vedle politických otázek se konference zabývala zejména průmyslovými a technickými aspekty protiraketové obrany.

Test systému protiraketové obrany

Dne 25. června uskutečnila Agentura pro protiraketovou obranu USA ve spolupráci s pozemními ozbrojenými silami USA test protiraketového systému THAAD (Theatre High Altitude Area Defense – systém pro ničení balistických střel krátkého a středního doletu v závěrečné fázi letu na hranici atmosféry). Protiraketa úspěšně zasáhla cíl – samostatnou cvičnou hlavici oddělenou od balistické střely. Test byl proveden za operačních podmínek a systém byl ovládán řadovými příslušníky pozemních ozbrojených sil USA, kteří neznali čas odpálení balistické střely.

Íránský test raket dlouhého a středního doletu

Ve dnech 9. - 10. července Írán podle informací íránské státní agentury IRNA v oblasti Perského zálivu odzkoušel devět raket dlouhého a středního doletu typu země-země. Použita

byla i nová balistická raketa Šaháb-3 s uváděným doletem 2000 kilometrů, nesoucí jednotunovou konverční hlavici. V případě konfliktu by tyto rakety byly schopny zasáhnout jihovýchodní a východní Evropu. Úspěšnost testu nebyla potvrzena z nezávislých zdrojů.